

2023/5 (24)
ԵՐԵՎԱՆ

ԱՄԵՐԸ ԲՅՈՒԼԼԵՏԵՆԻ

ԱՄԲԵՐԸ
ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

AMBERD
BULLETIN

«Амберд» бюллетень издается по решению Ученого совета АГЭУ
«Ամբերդ» տեղեկագիրը հրատարակվում է
ՀՊՏՀ գիտական խորհրդի որոշմամբ

The "Amberd" Bulletin is published by the decision of ASUE Scientific Council

**ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР
РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ**

Татул МКРТЧЯН (Проректор по науке АГЭУ)

Давид АХВЕРДЯН (Директор исследовательского центра «Амберд», АГЭУ), **Вардан АТОЯН** (Заместитель директора-старший эксперт исследовательского центра «Амберд», АГЭУ), **Самвел АВЕТИСЯН** (Старший эксперт исследовательского центра «Амберд», АГЭУ), **Зоя ТАДЕВОСЯН** (Профессор кафедры Международных экономических отношений АГЭУ), **Тигран МАРТИРОСЯН** (Начальник отдела по организации научно-исследовательских работ АГЭУ), **Григор НАЗАРЯН** (Декан факультета Регулирования экономики и международных экономических отношений АГЭУ), **Армен КТОЯН** (Заведующий кафедрой Статистики АГЭУ), **Эдгар АГАБЕКЯН** (Доцент кафедры Финансов АГЭУ), **Амазасп ГАЛСТЯН** (Старший исследователь исследовательского центра «Амберд», АГЭУ), **Сатеник АЛАВЕРДЯН** (Редактор издательства «Тнтесает», АГЭУ)

Наира ХЧЕЯН (Руководитель издательства «Тнтесает», АГЭУ)

**ОТВЕТСТВЕННЫЙ
СЕКРЕТАРЬ**

Թաթևուկ ՄԿՐՏԶՅԱՆ (ՀՊՏՀ գիտության գծով պրոռեկտոր)

Դավիթ ՀԱԽՎԵՐԴՅԱՆ («Ամբերդ» հետազոտական կենտրոնի տնօրեն), **Վարդան ԱԹՈՅԱՆ** («Ամբերդ» հետազոտական կենտրոնի փոխտնօրեն-ավագ փորձագետ), **Սամվել ԱՎԵՏԻՍՅԱՆ** («Ամբերդ» հետազոտական կենտրոնի ավագ փորձագետ), **Զոյա ԹԱԴԵՎՈՍՅԱՆ** (ՀՊՏՀ միջազգային տնտեսական հարաբերությունների ամբիոնի պրոֆեսոր), **Տիգրան ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ** (ՀՊՏՀ գիտահետազոտական աշխատանքների կազմակերպման բաժնի պետ), **Գրիգոր ՆԱԶԱՐՅԱՆ** (ՀՊՏՀ տնտեսության կարգավորման և միջազգային տնտեսական հարաբերությունների ֆակուլտետի դեկան), **Արմեն ՔԹՈՅԱՆ** (ՀՊՏՀ վիճակագրության ամբիոնի վարիչ), **Էդգար ԱՂԱԲԵԿՅԱՆ** (ՀՊՏՀ ֆինանսների ամբիոնի դոցենտ), **Համազասպ ԳԱԼՍՏՅԱՆ** («Ամբերդ» հետազոտական կենտրոնի ավագ հետազոտող), **Սաթենիկ ԱԼԱՎԵՐԴՅԱՆ** (ՀՊՏՀ «Տնտեսագետ» հրատարակչության խմբագիր)

Նաիրա ԽՉԵՅԱՆ (ՀՊՏՀ «Տնտեսագետ» հրատարակչության ղեկավար)

**ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ
ՔԱՐՏՈՒՂԱՐ**

**EDITOR-IN-CHIEF
EDITORIAL BOARD**

Tatul MKRTCHYAN (Vice Rector for Science, ASUE)

Davit HAKHVERDYAN (Director, «Amberd» Research Center, ASUE), **Yardan ATOYAN** (Deputy Director & Senior Expert, «Amberd» Research Center, ASUE), **Samvel AVETISYAN** (Senior Expert, «Amberd» Research Center, ASUE), **Zoya TADEVOSYAN** (Professor, Chair of International Economic Relations, ASUE), **Tigran MARTIROSYAN** (Head, Division of Organization of Scientific-research Affairs, ASUE), **Grigor NAZARYAN** (Dean, Faculty of Regulation of Economics and International Economic Relations, ASUE), **Armen KTOYAN** (Head, Chair of Statistics, ASUE), **Edgar AGHABEKYAN** (Associate Professor, Chair of Finance, ASUE), **Hamazasp GALSTYAN** (Senior Researcher, «Amberd» Research Center, ASUE), **Satenik ALAVERDYAN** (Editor, «Tntesaget» Publishing House, ASUE)

Naira KHCHEYAN (Head of «Tntesaget» Publishing House, ASUE)

EXECUTIVE SECRETARY

«Амберд» бюллетень, «Ամբերդ» տեղեկագիր, "Amberd" Bulletin, 2023
Издательство АГЭУ «Тнтесает», ՀՊՏՀ «Տնտեսագետ» հրատարակչություն
ASUE Publishing House «Tntesaget», 2023

СОЦИАЛЬНАЯ ПОЛИТИКА . ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ . SOCIAL POLICY

- 5** **Самвел АВЕТИСЯН**
Возможные сценарии интеграции вынужденных переселенцев из Арцаха в Армению
Սամվել Ավետիսյան. Արցախից բռնի տեղահանվածների՝ Հայաստանում ինտեգրման հնարավոր սցենարները
Samvel AVETISYAN: Process of Integrating Internally Displaced People from Artsakh into Armenia: Possible Scenarios
- 13** **Тереза ШАГРИМАНЯН**
Совместное жилье: программы для помощи насильственно перемещенных и одиноких пожилых людей
Թերեզա ՇԱԳՐԻՄԱՆՅԱՆ. Համատեղ կացություն. բռնի տեղահանվածներին և միայնակ տարեցներին օգնելու ծրագրեր
Tereza SHAHRIMANYAN: Shared Housing: Programs to Help Forcibly Displaced and Lonely Elderly People

РЫНКИ И КОНКУРЕНЦИЯ . ՇՈՒԿԱԼԵՐ ԵՎ ՄՐՅԱԿՅՈՒԹՅՈՒՆ . MARKETS AND COMPETITION

- 23** **Анна ПАХЛЯН**
«Неприглядная судьба» знаменитого армянского коньяка...
Աննա Փախլյան. Հանրահայտ հայկական կոնյակի «անհրապույր ճակատագիրը»...
Anna PAKHLYAN: The "Unattractive Fate" of the Famous Armenian Cognac...
- 31** **Гаяне ТОВМАСЯН**
Слияние искусства и приключений: рост креативного туризма
Գայանե Թովմասյան. Արվեստի և արկածների միաձուլում. ստեղծարար զբոսաշրջության աճը
Gayane TOVMASYAN: Fusion of Art and Adventure: The Rise of Creative Tourism

АРМЕНИЯ И МИР . ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԵՎ ԱՇԽԱՐՀ . ARMENIA AND THE WORLD

- 40** **Ашот МАРКОСЯН, Меружан МАРКОСЯН**
Уровень бедности населения стран Южного Кавказа и пути ее преодоления
Աշոտ Մարկոսյան, Մերուժան Մարկոսյան. Հարավային Կովկասի երկրների բնակչության աղքատության մակարդակը և դրա հաղթահարման ուղիները
Ashot MARKOSYAN, Meruzhan MARKOSYAN: Level of Poverty of the Population of the South Caucasian Countries and the Ways of Overcoming it

ГЕОЭКОНОМИЧЕСКАЯ ХРОНИКА . ԱՇԽԱՐՀԱՏՆԵՍԱԿԱՆ ՔՐՈՆԻԿՈՆ . GEOECONOMICAL CHRONICLE

- 54** **Ани ХАЧАТРЯН**
Борьба за социальную мобильность в странах ОЭСР
Անի Խաչատրյան. Պայքարը սոցիալական շարժունակության համար ՏՀԶԿ երկրներում
Ani KHACHATRYAN: Fighting for Social Mobility in OECD Countries

- 61** **Рузанна ТАДЕВОСЯН**
Внешняя торговля Азербайджана: факты для Армении
Ռուզաննա ԹԱԴԵՎՈՍՅԱՆ. Ադրբեջանի արտաքին առևտուրը.
փաստեր Հայաստանի համար
Ruzanna TADEVOSYAN: Foreign Trade of Azerbaijan: Facts for Armenia
- 70** **Шушан МОВСИСЯН**
Искусство и инструменты “экономического противостояния”
Շուշան ՄՈՎՍԻՍՅԱՆ. Տնտեսական դիմակայության արվեստն ու գործիքակազմը
Shushan MOVSISYAN. Art and Tools of Economic Statecraft
- 75** **Нарине ПЕТРОСЯН**
ЕАЭС в меняющемся мировом порядке: приоритеты и ожидания
Նարինե ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ. ԵԱՏՄ-ն՝ փոփոխվող աշխարհակարգում.
առաջնահերթություններ և ակնկալիքներ
Narine PETROSYAN: EAEU in the Changing World Order: Priorities and Expectations

**БЕЗОПАСНОСТЬ И ВЫЗОВЫ . ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՄԱՐՏԱՀՐԱՎԵՐՆԵՐ .
SECURITY AND CHALLENGES**

- 81** **Татевик ВАРДАНЯН**
«Перекресток мира»: светлое будущее экономики Армении
или темное разрушение?
Տաթևիկ ՎԱՐԴԱՆՅԱՆ. «Խաղաղության խաչմերուկ». Հայաստանի լուսավոր
ապագան, թե՛ մութ կործանումը
Tatevik VARDANYAN: “Crossroads of the Peace”: Bright Future of Armenia's Economy
or Dark Destruction?